

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De secundo gradu spiritualis profectus eorundem, exposcente
abnegationem omnis amoris sensualis. Cap. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

veri discipuli, & imitatores Christi, in humilitate.

489. Tertio moneat exemplum Ethnicorum, qui heroice tolerauerunt degradationes, contemptum, iniurias, & ea quae vere humiles tolerare solent. Cum Dionysius Tyrannus regno pulsus interrogaretur, quid illi Plato, & Philosophiae studium profuisset respondit: Vt tantae fortunae mutationem a quo animo feram, Et Diogenes, percontanti cuidam, quid lucri ex Philosophia caperet: vt nihil, inquit, aliud, certe hoc, vt ad omnem fortunam sim paratus. De adolescente vero quodam scribit Elianus: Cum Zenonis scholam, litterarum causa frequentasset longo tempore, reuersus a patre interrogatus, quidnam sapientia didicisset dixit se ostensurum. Pater indignatus, verbera illi inflixit, at ille modesto patienterq; serens: hoc inquit ipsum didici, vt iram patris moderatè seram. Si ergo schola Ethnicorum, tantoperè Ethnicis profuit: quid in scholâ affectus PP. tertij anni, in qua Spiritus sanctus docet intus, Christus exemplis suis instruit: si tanti ibi fuit vitium, vt loquitur S. Hieronymus, quanti pretiosissimum margaritarum nobis esse debet?

190. Quarto moneat, quia ei contraria superbia, vt ait S. Gregorius, est radix omnium vitiorum, & vniuersae virtutis extinctioni non est contenta: contra cuncta membra anima se erigit, & quasi generalis ac pessifer morbus, anime corpus corrumpit. Ideo qui omnes virtutes consequi, & conseruare cupit, per humilitatis studium, hoc vitium extirpare contendat. Quomodo autem habeat quamdam infirmitatem superbia in omnia peccata, docet S. Thomas, & S. Gregorij dictum explicat. Vnde mirum non est, superbiae solam, habere Deum aduersarium, & specialiter contrarium, non sic alia vitia; vt ait Cassianus. Quantum, inquit, est malum superbiae, vt non Angelum, non alias virtutes sibi contrarias, sed ipsum Deum aduersarium habere mereatur? Notandum siquidem est, quod nequaquam dixerit, super his, qui ceteris vitiis sunt inuoluti, quod habeant sibi Deum resistentem, id est, Deus Gastrimargis, fornicariis, iracundis, seu philargyris aduersatur, sed solis superbis. Illa namque vitia, vel in vnumquemque delinquentium, tantummodo retorquentur, vel in suos participes, id est, in alios homines, videntur admitti, haec vero propriè pertingit ad Deum: & idcirco, tam specialiter digna est habere contrarium. Quod sane motiuum, adeo est efficax, vt S. Basilius, cum interrogatus esset, quomodo possit sanari superbus, responderit: si fidem habuerit sententia illius, qui dixit: Dominus superbus resistit. Magna enim est res, infinitam omnipotentiam, sibi habere resistentem. Vnde S. Ambrosius, hunc ipsum Scripturae locum ponderans, ait: Dominus, tanquam suae contumeliae propulsator, veluti quoddam susceptus aduersus superbiae, speciale certamen: tanquam dicat: meus iste aduersarius est, qui me lacepsit: mihi debetur ista congressio. Tanti autem aduersarij congressionem, & veluti singulare certamen, quis non metuat?

1. i. q. 162. a. 3.

lit. c. 7.

lat. 4. 6.

1. Pet. 5. 5.

6. 27. reg. breu.

in Ps. 113.

Vide frater, inquit S. Hieronymus, quale malum sit, qui aduersarium habet Deum: hinc arrogans Pharisaeus spernitur, & humilis Publicanus auditur. Sed ceteris efficacius, hoc ponderat S. Ildorus Pelusiotâ: Superbis, inquit, Deus resistit quandoquidem etiam ipsorum Principi, ab initio sese opposuit. Considera igitur, quantum est, & Deum hostem, atque aduersarium habere, & veterem hostem socium. Studentum ergo est profectum in humilitate, ne & per superbiam hostem habeamus Deum, & vt per humilitatem, Dei assequamur gratiam, qui, & exaltat humiles, & humilibus dat gratiam.

CAPVT DECIMUMTERTIUM.

De secundo gradu spiritualis profectus eorumdem, exposcente abnegationem omnis amoris sensualis.

Secundus gradus exigit abnegationem omnis amoris sensualis.

Quid per amorem sensualem, S. Ignatius intellexit, explicauit in Opusculo de Abnegatione, nunc ne ibi fusè dicta repetam: Dico, signum profectus in abnegatione amoris sensualis esse, si quis sanus, nullas commoditates expetat, omnibus non communes, in cibo & potu, in vestitu, in habitationis loco, & cubiculo, & in laboribus, imò contraria quaerit. Quòd si vel infirmus sit, vel debilis, vel conualescens, vel valde extraordinario labore fatigatus, vel senio depressus, is contentus sit, quoad supradicta, quae illi, vel à superioribus, vel ab alijs rei domesticæ administris, dabuntur: nec de villâ te sibi molestâ, conqueatur. Duos esse oculos amoris proprij, dicebat B.M. Magdalena de Pazzis: alterum, propriam reputationem: alterum, proprium commodum: qui si eruantur, amorem proprium timendum non esse. Hoc exigebat S. Macarius ab omnibus Christianis, vt si inciderent in res quoad hanc vitam prestantes, quae pelliciant illos ad voluptatem carnis, aut ad diuitias, ad gloriam, aut ad delicias, non debeant ob hoc letari, sed ab his cauere, tanquam ab igne. Quid quæso tantoperè adornas (scilicet corpus) inquit S. Basilius: fouesq;, quod pauld post est interiturum? Quid te ipsum saginas & carnis graua? An ignoras, quando pinguis tuum tibi corpus, tantò grauiorem animæ tuæ carcerem constituit? Si ergo etiam seculares, virtutis studiosi, ab his abhorrere debent, quanto magis Religiosi? quos S. Ioannes Climacus appellat, perpetuam naturæ violentiam. Ideo enim mundum reliquerunt, ne quid mundani, in secessu religioso quaerant. Nam vt dixit S. Barlaam, S. Iosaphato: In hoc secessu à mundo consistit, vt prater earum rerum, quae naturæ sublimiores sunt, cupiditatem, voluntarium suis ipsius odium, quispiam concipiat, ac naturam abiuret. Qui autem abiurat aliquid, id maxime horret ac fugit, nullâ ratio-

192.
h. 31. ad
POP.

ratione querit, nec queritur sibi negari. Hoc ipsum exigit & studium virtutis, cui viri spirituales se dederunt. Virtus enim, vt ait S. Chryso-
stomus, hominem quasi mortuum, ad huius vitæ res efficit, &c. Agnouerunt hoc etiam Ethnici. Plu-
tarchus loco citato: Profectum in virtute hinc etiam cognosci posse putat: An simus duriores in

1. 2. Eth.
cap. 9.

vicibus ratione, an molliores. Et Aristoteles, ei qui vitium vult fugere, dat hoc monitum, vt in omnibus, quidquid incundum est, ipsamq; adeo voluptatem, summo studio, & contentione deuotet. Nam eius, inquit, non incorrupti iudices sumus. Cur? quia vt

1. 2. Eth.
cap. 2.

idem dicit, est inserta penitus in naturâ, & cum illâ, à primâ pueritiâ educati sumus. Et tanto magis nocet nobis, hic amor sensualis, innatus nobis, dum spe vitæ conferuandæ se exerit. Vna,

Epi. 26.

inquit, Seneca, est catena, quâ nos alligatos tenet, vitæ amor. Sed plerumque non vitæ amor, sed sensus, & gustus voluptatis, nos trahit, vt sensuum oblectamenta non necessaria, sæpe noxia, presensimus. Delicatus es Christiane, ait Tertullianus, si &

de Spect.
cap. 8.

in seculo, voluptatem concupiscis, imò nimium stultus, si hoc existimas voluptatem. Quod quomodo fieri debeat, docet S. Hieronymus, scribens ad Rufficum Monachum. Non facias quod vis, comedas

Epi. 4.

quod iuberis, vestire quod acceperis, operis tui pensum persoluas, lassus ad stratum venias, ambulansq; dormias, & necdum expleto somno, surgere compellaris. Perstringit commoditatem studiosos, idem S. Hieronymus. Nunc, inquit, pterosque videas, arma-

Ep. 22. ad
Eustoch.
de cult.
virg.

ria stipare vestibus, tunicas mutare quotidie, & tamen lineas non posse superare, quæ religioſior fuerit, vnum exterius vestimentum. Commendat hanc abnegationem S. Chrysoſtomus, in primis exemplo Patriarchæ Iacob dormientis in suppositis capiti lapidibus. Vidisti, inquit, ineffabilem vitæ Philo-

h. 54. in
Gen.

sophiam. Vidisti quomodo veteres iter faciebant. Vir domi educatus, tantæq; assuetæ curæ, simplex enim erat, inquit Scriptura, & domi habitans, peregrinaturus, neque iumentis egebat, neque ministris neque viaticis: sed Apostolicum morem imitatus, iter facit, & cum occumberet sol, ibi dormiuit vbi cum nox comprehendit. Et infra: Accepit, inquit, lapides & posuit subter caput suum. Vide pueri robur: lapidibus pro puluinaribus super pauimentum dormiuit. Igitur quoniam bene moratum animum habebat, & masculum spiritum, & ab omni vanitate liberum, admirabilem illam visionem meruit. Et infra.

Gen. 18.
11.

Vides hic quoddam somnia sancta eorum sunt, qui corpora sua negligunt: paruo victu nutriunt, ad delicias non assuefaciunt: molliora strata non subiiciunt: profundo somno non obruuntur.

hom. 30.
in Ioan.

Deinde alio in loco abnegationem amoris sensualis suadens, vtitur Christi exemplo, ponderans Christum sedentem, super puteum solum, fatigatum, famelicum. Venit, inquit, in Samariam, mollem & lasciuam vitam expellens, laboriosam autem, & difficilem erudiens. Non enim iumento vsus est, sed adeo intentè vadit, vt ex itinere satigaretur. Hoc semper admonet, vt sibi ipsi, quisque seruiat, neque

querat superflua, neque multis indigeat. Adde enim omni nos superfluitate alienos esse voluit, vt multis necessarium se fraudaret. Idcirco dicebat: Vulpes foveas habent, & volucres cali nidus, Filius autem hominis, non habet vbi caput reclinet. Propterea plurimum in montibus versatus est, & in desertis, non per diu tantum, sed & pernox. Hoc David annuntians inquit: De torrente in viâ bibet, vt eius tolerantiam demonstraret. Et infra, ponderans, quoddam discipuli, eo relicto, iuissent emptum cibos. Considera hoc in loco, nihil ferentes discipulos, neque à principio dici, vllam curam victus habentes, sed quo tempore omnes pranderent, cibos emptum proficiscuntur: sedebat sic supra fontem, non in sella, non in loco honoratiore, sed in terrâ, vt coningit.

Pl. 109.

193.
Maff. 1. 3.
cap. 12.

S. P. N. Ignatius hac in re fuit illustris, nam vt de eo scribitur, cubiculo vsus est parangusto ac tenebricoso, cibi potusq; fuit adeo parcus, vt gustatum penitus perdidisse videretur, nisi quando pauculis vesceretur castaneis, quibus patrio more puer assueuerat (qui cibus in Italiâ pauperum, & mendicorum est) nulli vnquam ferculo, quamuis famelicus, ac ieiunus arripit, nullum edulij vel condimenti genus, vnquam indixit, nihil vnquam inter edendum est questus, licet per adiutorum insitiam, incuriamque, cibaria malè cocta, conditaq; vinum etiam fugiens, aut acidum preberetur; nihil denique sibi propriè apponi est passus vnquam, & grauius aliquando administrum puniit, quoddam racemum, sibi præter ceteros attulisset. Tales & suos optabat esse vt in omnibus paupertatis amor, tamquam Matris emineret. Pauperem autem spiritu, inquit Maffei, eum sibi aiebat videri, qui erga ea quibus vivebat, sic esset affectus animo, vt instar statuæ cuiusdam videretur esse, quæ nullo pacto resistit recusâtve, quo minus omni, quamuis pretioso amictu & ornatu confestim exuatur. Et quod mirabilius est, prudentiores ethnici, commoditatum hostes erant, Cato senior de se dicebat: Neque mihi est edificatio, neque vestimentum vllum in manu pretiosum; neque pretiosus seruus vel ancilla, si quid est, quo vtat. Et Seneca: Non est, quoddam te nimis laudes, si contempseris aureos lectos: quæ est enim virtus superuacanea contemnere? præsertim hominem Philosophum: tunc te admirare, cum contempseris & sordidum panem. Cicero ait, Anacharsim Philosophum ad suos scripsisse: Mihi amictus, tegmen Scythicum: calceamentum, solearum callum; cubile, terra; pulmentum, fames. Socrates aiebat, eam Diis maximè propinquum esse, qui minimis egeat. Quocirca fugiendæ sunt commoditates, non permittæ in Religione, ne secus facientibus, id possit dici, quod S. Chrysoſtomus scriptum reliquit, exprobrans exempla Ethnicorum, nostris meliora. Valde, inquit, desero, cum Græci (ita solet passim appellare Ethnicos) sint sapientiores nobis, qui iusti sumus Angelos imitari, imò verò, qui iusti sumus, Deum emulari.

194.
1. 3. c. 8.

195.

Tusc. 5.

ho. 26. in
1. Cor.

Quod ij faciunt, qui minimis, & vilissimis, & paucissimis, & communibus sunt contenti. Sed timendum est, ne quibusdam conueniat, lamentatio

Doct.

tatio S. Dorothei. Patres, inquit, sancti, & maiores nostri, sibi ipsis mundum crucifigentes, per dura certamina sese quoque mundo crucifixērunt. Nos verò videmur nobis ipsis mundum crucifixisse, quia reliquimus eum, & ad monasteria diuertimus: at nolumus nos mundo crucifigere, adhuc enim in animo nostro, vigent blanditiæ illius, adhuc in nobis ipsius affectum abscondimus. Compatimur illius gloriæ, compatimur deliciis & voluptatibus, compatimur ornamentis & vestibus, ob viles & inanes res, delabimur plerumq; ad pristinas eius passiones. Quod sanè, non nisi ex amentia provenit, ut qui pretiosas & magnas res reliquimus, ob minimas plurimum perturbemur. Atque id à nobis pessimum. Vt enim mundo, & eius rebus, abrenuntiamus: ita & pristinis eius passionibus abrenuntiare debemus, &c. Inter passiones autem mundi, de quibus hic loquitur S. Dorotheus, non postremum locum occupant, commoditates inordinatæ, in victu, vestitu, otio, habitatione; fugienda ergo sunt ab iis, qui student abnegationi amoris sensualis.

196.

Qui autem plenioris amoris sensualis abnegationem expetit, ita corporis sensibus, ac membris utatur, quemadmodum Christus docuit S. Brigitam. Animam, inquit, desponsavi fide & dilectione & perseverantia virtutum, huic autem animæ adfiscavi domum, quando ei dedi corpus mortale, in quo probaretur, & in virtutibus exerceretur. Inter quinque autem servos animæ, scilicet sensus, tertius sensus est, gustus comedendi, & bibendi: hic est quasi bonus medicus, qui cibaria ordinat ad necessitatem, non ad superfluitatem & delectationem. Nam alimenta sumenda sunt, quasi medicamenta. Ideo duo consideranda in gustu, scilicet, quod cibum, nec multum sumatur, nec modicus, si enim multum sumitur, generat infirmitatem: si vero minus debito sumitur, facit tedium in servitio Dei. Et alibi B. Virgo Maria hæc eam docuit: In corpore, tria esse debent, refectio, labor, & voluptatis, ac consensus carnalis cohibitio. Primum satiæ somni, vigiliarum, & refectio cum temperamento, ut nec minus, nec plus sit, sed sic, ut corpus sufficiat stare in servitio Dei. Secundo, continuatio in labore cum omni discretionem. Tertio, voluntas hilaris in servitio Dei, & cohibitio pravae voluptatis, ex qua anima illuminatur. Talis autem abnegatio amoris sensualis in nobis non erit, nisi nos tractemus ipsi & tractari velimus ab aliis tamquam peregrini, non tamquam ciues & incolæ huius mundi. Peregrini enim, dum sunt in itinere, multa patiuntur amori sensuali displicentia. Sancti viri est, inquit S. Basilii, hanc vitam more hospitis transigere ac ad alteram properare: idè & David de ipsa loquitur: Incola ego sum & peregrinus, sicut omnes Patres mei. Incola item fuit Abraham, qui ne terra quidem propriè possedit vestigium, sed ubi opus ei sepulchro fuit, id argento mercatus est. Beatus planè, qui iis, qui in terra sunt, non ut propriis se addicit, neque isti seculo, tamquam naturali suæ patriæ, acquiescit, quin potius gravatur, qui incolarum hunc casum novit esse à rebus potioribus, & quasi proscriptionis domicilium

In feu. ex. tranag. cap. 85.

In Pl. 14.

vitam hanc incolit, perinde atque illi, qui ob quadam delicta coguntur Iudicum calculis solum vertere. relegati in exilium: Rarus inventus est talis, qui presentibus non ut propriis vacet. Quis ergo incolat tabernaculum suum? Tabernaculum Dei, hominis caro dicitur, ad animæ habitationem à Deo data. Quis carni huic ut aliena attenderit? Quemadmodum incolæ alienam terram mercede conductam, ad voluntatem eius qui elocavit agrum, colunt; ita & nobis carnis cura iuxta conductum ac prescriptum traditur, ut eam demum, decenter & officiosè excultam, suo reddamus elocatori frugiferam. Si verò Deo digna fuerit caro, reuera Dei tabernaculum efficitur, iuxta eam mansorem, qua inhabitat sanctos. Sicut autem terra ut frugifera sit, debet ab agricolâ, quemadmodum ait Abbas Moyses apud Cassianum, insatigabiliter scindi, eiusq; indomita gleba frequenti vomere debent fuvigi, ut eam cunctis sensibus expurgatam, vniuersiq; gramminibus absolutam, in modum solubilis arene comminuat; Ita abnegationis vomere nostra debet caro versari, ut omnes sensualitatis vitiosæ sentes, & superflua gramina euellantur, & dignum animâ tabernaculum ac domicilium, Deo acceptum reddatur, qui ut dicitur Iob 28. 13. Non inuenitur in terra suauiter viuentium.

CAPVT DECIMVMQVARTVM.

De tertio gradu spiritualis profectus posito in abnegatione propriæ voluntatis.

Tertius gradus est, abnegatio voluntatis propriæ.

Sicut omnium malorum peius est, vt ait S. Pachomius, legi Dei velle insistere, & acquirere propriam voluntatem: ita magni est apud Deum meriti propriæ voluntatis abnegatio, seu resignatio: per quam, vt ait S. Teresia, Deum liberi arbitrij quod dedit nobis, Dominum constituimus, & dum eius causâ, voluntatem, & rationem nostram alteri subicimus, nos illius dominos facit, ut nos ipsos, quàm perfectissimè in Dei obsequium impendere possimus, voluntatem nostram puram, & sinceram, illi dando, qui eam suæ coniungat, petendog, ut amoris eius ignis, de celo descendat, & hocce sacrificium nostrum succendat, auferendo ab eo, quidquid oculis eius displicere potest: cum, quo minus id fiat, nos iam in causâ non sumus, etenim iam ipsum (esto non sine maximis laboribus) altari imposuimus. Quod quidem sacrificium, maximæ quam habemus rei, non tantum acceptum est Deo, sed vique adeo necessarium in statu religioso viuentibus, vt Deus reuelauerit B. M. Magdalene de Pazzis, inter quinque res à Deo petendas, ad cuius suis Ordinis conseruationem necessarias, quintam esse: vt Religiosi perfectè agnoscant, quanti momenti sit, abnegatio propriæ voluntatis. Ideo ne ea perfecta sit in homine, diabolus omni conatu procurat, & quemadmodum scripsit

S. An-